

USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Ivo Walderem ve věci

navrhovatele: **OSMA - ČR - OJ036**, IČO 011 88 810
sídlem SNP 3876, 430 01 Chomutov
zastoupeného advokátem JUDr. Lukášem Slaninou
sídlem V Jámě 699/1, 110 00 Praha

za účasti: **Pradědský lesní závod, a.s.**, IČO 025 98 183
sídlem Nádražní 599, 793 26 Vrbno pod Pradědem
zastoupeného advokátem Mgr. Marianem Jeřábkem
sídlem Jakubské náměstí 580/4, 602 00 Brno

o neplatnost usnesení valné hromady ze dne 14. 6. 2018

takto:

- I. Návrh, aby soud vyslovil neplatnost usnesení valné hromady společnosti Pradědský lesní závod a.s., IČO 025 98 183, sídlem Nádražní 599, 793 26 Vrbno pod Pradědem, ze dne 14. 6. 2018 pod bodem č. 7 programu, ve znění „Valná hromada schvaluje rozhodnutí o rozdělení zisku za rok 2017 ve znění předloženém představenstvem společnosti, aby zisk dosažený za účetní období roku 2017 ve výši 877 200,29 Kč byl zaúčtován takto: Nerozdělený zisk minulých let 877 200,29 Kč.“ **se zamítá.**
- II. Navrhovatel **je povinen** zaplatit společnosti Pradědský lesní závod a.s., IČO 025 98 183, sídlem Nádražní 599, 793 26 Vrbno pod Pradědem, na nákladech řízení částku 20 501 Kč, do 3 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí, k rukám právního zástupce společnosti.

Odůvodnění:

1. Návrhem ze dne 11. 9. 2018, doručeným soudu dne 11. 9. 2018, doplněným podáním ze dne 29. 10. 2018 (č. l. 21) a podáním ze dne 26. 11. 2018 (č. l. 31), se navrhovatel domáhal vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady společnosti Pradědský lesní závod, a.s. (dále jen „společnost“) ze dne 14. 6. 2018, kterým bylo rozhodnuto o rozdělení zisku za rok 2017 tak, že tento ve výši 877 200,29 Kč se ponechává jako nerozdělený zisk z minulých let. Navrhovatel uváděl, že ke dni konání valné hromady dne 14. 6. 2018 byl a stále je minoritním akcionářem společnosti a tedy že je aktivně legitimován ve smyslu ust. § 428 odst. 1 ZOK k podání návrhu na určení neplatnosti usnesení valné hromady společnosti. Navrhovatel uváděl, že napadená valná hromada společnosti přijala dne 14. 6. 2018 usnesení, dle kterého v účetním období roku 2017 vytvořený zisk ve výši cca 877 tis. Kč nemá být rozdělen mezi akcionáře jako podíl na zisku, ale

kumulován do fondu nerozděleného zisku. Návrh předmětného usnesení na rozdělení zisku byl podán představenstvem společnosti a byl obsažen již v pozvánce na valnou hromadu.

2. Důvody neplatnosti přijatého usnesení navrhovatel spatřuje v porušení povinnosti představenstva odůvodnit návrh na (ne)rozdělení zisku ve smyslu ust. § 435 odst. 4 ZOK a § 407 odst. 1 písm. f) ZOK a dále v porušení základního práva akcionáře na podíl na zisku dle ust. § 348 odst. 1 ZOK a dále ve zneužití většiny hlasů ve společnosti podle ust. § 244 ZOK a § 212 ZOK a zneužití vlastnického práva, jehož hlavním účelem bylo poškodit jiného dle § 1012 ZOK. K povinnosti představenstva odůvodnit návrh na (ne)rozdělení zisku navrhovatel odkazoval na znění ust. § 435 odst. 4 ZOK, dle kterého návrh na rozdělení zisku shodně s článkem 9 odst. 3.1 stanov zabezpečuje představenstvo společnosti a dále odkázal na ust. § 407 odst. 1 písm. f) ZOK, dle kterého pozvánka na valnou hromadu musí obsahovat alespoň návrh usnesení a jeho zdůvodnění. Navrhovatel dále citoval rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR pod sp. zn. 29 Cdo 3059/2011, dle kterého *jakkoliv to zákon neurčuje výslovně, lze z právní úpravy práva akcionáře na podíl na zisku, jakož i z ust. § 198 obchodního zákoníku dovodit, že představenstvo je povinno návrh na rozdělení zisku předkládaný valné hromadě odůvodnit. Absence relevantního odůvodnění návrhu představenstva na rozdělení zisku, jakož i porušení práva akcionářů na vysvětlení navrhovaného (ne)rozdělení zisku podle § 180 odst. 1 a 4 obchodního zákoníku představují porušení zákona, jež může podle okolností případu vyústit ve vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady.* Pozvánka na předmětnou valnou hromadu ze dne 14. 6. 2018 pak žádné takové odůvodnění návrhu představenstva na rozdělení zisku neobsahuje a zcela tak absentuje jakékoliv zdůvodnění ponechání zisku na účtu nerozděleného zisku minulých let a vysvětlení důležitých důvodů, proč nemá být (byť i jen část zisku) rozdělena mezi akcionáře jako dividenda. Pozvánka na předmětnou valnou hromadu tak neobsahuje všechny náležitosti dané ust. § 407 odst. 1 písm. f) ZOK a valná hromada společnosti proto v tomto rozsahu a k tomuto bodu nebyla svolána řádně. Je třeba si uvědomit, že pozvánka plní zásadní informační funkci vůči akcionáři, který právě na základě pozvánky se rozhoduje, zda se valné hromady zúčastní či nikoliv a zejména, jak je třeba se na valnou hromadu připravit. Zároveň navrhovatel popisoval ekonomickou situaci společnosti údaji z výroční zprávy společnosti za rok 2017 a účetní závěrky, která podle jeho názoru vyplacení zisku alespoň v části mezi akcionáře nepochybně umožňuje. Podle navrhovatele je pak v rozporu s péčí řádného hospodáře, pokud statutární orgán zisk účastníkovi zadržuje za každou cenu a nenavrhuje vyplacení alespoň části dividendy, ačkoliv společnost dosahuje zisk. V této souvislosti pak navrhovatel odkazoval na judikaturu Nejvyššího soudu ČR opět pod sp. zn. 29 Cdo 3059/2011. Pokud z výročních zpráv účastníka plyne, že účastník je stabilní a solventní obchodní korporací a přesto nebyla v roce 2017 schválena dividenda, je evidentní, že postup společnosti je ryze účelový, resp. nerozdělení žádného zisku mezi akcionáře je zcela neodůvodněné. Je v rozporu s povahou akciové společnosti, aby akcionář (investor) vložil své prostředky do akciové společnosti a na podílu na zisku nic nedostával. Takové rozhodnutí je pak také v rozporu s dobrými mravy a je zneužitím většiny hlasů.
3. Společnost navrhovala zamítnutí návrhu v plném rozsahu s tím, že odkaz na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR pod sp. zn. 29 Cdo 3059/2011 je nepřipadné, když i v tomto rozhodnutí nejvyšší soud uváděl, že to, zda absence relevantního odůvodnění návrhu představenstva na rozdělení zisku může vyústit ve vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady, je třeba zkoumat podle okolností konkrétního případu. Okolnosti případu posuzovaného nejvyšším soudem ve věci sp. zn. 29 Cdo 3059/2011 však byly zcela specifické a rozdílné oproti napadenému usnesení společnosti. Společnost upozorňovala, že ve shora uvedeném případě šlo o společnost ArcelorMittal Ostrava a.s., kdy návrh představenstva na rozdělení zisku nebyl odůvodněn, a akcionářům nebyly známy důvody, pro které je navrhováno zisk za dané období nerozdělit a ponechat ve společnosti a tyto důvody pak nebyly akcionářům sděleny ani k jejich přímým dotazům na valné hromadě. V tomto případě pak bylo schvalováno (ne)rozdělení zisku ve výši

4 919 327 673 Kč s tím, že rozhodnutí bylo přijato 83,35% hlasů a proti bylo 16,58% hlasů přítomných akcionářů. V případě společnosti ArcelorMittal Ostrava a.s. dále mělo vyjít najevo, že společnost volně peněžní prostředky v řádech desítek miliard korun, nakumulované v důsledku nerozdělování zisku, poskytovala formou půjček hlavnímu akcionáři a tím mu byl fakticky poskytován podíl na zisku, což představovalo zneužití většiny a projev nerovného zacházení s akcionáři společnosti. Na akcionáře hlasující proti přijetí napadaného usnesení v tomto případě pak připadalo k rozdělení zisku 815 624 528 Kč (16,58% z 4 919 327 673 Kč). Ve věci napadeného usnesení společnosti Pradědský lesní závod a.s. jsou však rozhodující okolnosti případu zcela jiné, když podíl navrhovatele na společnosti je ve výši cca 0,025% základního kapitálu společnosti a navrhovatel je vlastníkem 2 352 kusů akcií o jmenovité hodnotě 23 520 Kč. Navrhovatel se dále předmětné valné hromady na rozdíl od shora uvedeného případu jako menšinový akcionář nezúčastnil a nevyužil například svého práva na vysvětlení přímo na valné hromadě. Na valné hromadě společnosti bylo schvalováno (ne)rozdělení zisku ve výši 877 200,29 Kč s tím, že toto rozhodnutí bylo přijato 100% hlasy přítomných akcionářů, přičemž na valné hromadě se účastnili akcionáři, kteří vlastní 58,36% akcií. Pokud porovnáme velikost podílu minoritního akcionáře a sumu, která byla dle názoru navrhovatele protiprávně nerozdělena, mohlo v dané věci dojít k poškození práva akcionáře s následkem vzniku újmy ve výši cca 219,30 Kč (0,025% z nerozdělené částky 877 200,29 Kč). Je možno konstatovat, že na straně společnosti, co do zdůvodnění návrhu na rozdělení zisku a náležitosti pozvánky na valnou hromadu, došlo k pochybení, ale je otázkou, zda toto pochybení je natolik intenzivní, že to má mít za následek zneplatnění daného usnesení. Návrh na vyslovení neplatnosti usnesení dle § 428 ZOK je, dle názoru společnosti, krajním prostředkem obrany akcionáře, který by neměl být nadužíván v neprospěch obchodní korporace, a soudy by měly zasahovat do poměrů právnických osob pouze jen v závažných případech. Nic nebránilo a nebrání navrhovateli, aby využil svého práva na podání vysvětlení dle § 357 a následujících ZOK s tím, že toto právo mohl a může navrhovatel vykonávat jak na valné hromadě, tak i mimo ni. Jde nepochybně o mírnější nástroj pro zajištění ochrany práv. Navrhovatel se naopak okamžitě rozhodl platnost usnesení napadnout před soudem, což sebou nese nepoměrně vyšší náklady s rizikem, že tyto náklady porostou do zcela nepoměrné výše. Pokud navrhovatel docílí toho, co navrhuje a dojde k vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady společnosti, bude společnost nucena zopakovat valnou hromadu, na které bude znovu rozhodovat o dispozici se ziskem, čímž jí vzniknou další mimořádné výdaje, které budou v nepoměru k újmě, která snad mohla akcionáři hrozit v podobě části připadající na nerozdělený zisk, v jeho případě ve výši 219,30 Kč. Společnost dále zdůrazňovala, že navrhovatel měl již před valnou hromadou k dispozici veškeré podklady a informace, účetní závěrku a výroční zprávu společnosti za rok 2017 a již na základě pozvánky a k ní připojených dokumentů znal hospodářský stav společnosti. Navrhovateli zároveň nebylo žádným způsobem bráněno v účasti na valné hromadě, mohl se valné hromady zúčastnit a mohl využít svého práva na informace. Bez rozumného důvodu se ale valné hromady nezúčastnil, a to přesto, že již s pozvánkou byl upozorněn na možnost požadovat informace a vznášet protinávrhy. Toto své právo však navrhovatel nevyužil a podal návrh na určení neplatnosti usnesení valné hromady. Takový postup pak považovala společnost za situace, kdy je navrhovatel akcionářem s podílem ve výši 0,025 % k základnímu kapitálu, za zjevné zneužití práv ve smyslu § 8 o. z. Dále společnost uváděla, že pokud by soud dospěl k závěru, že došlo k porušení zákona, pak toto porušení nemělo závažné právní následky a v zájmu společnosti je neplatnost rozhodnutí nevyslovit. Právním následkem sporného rozhodnutí by v tomto případě pak mohla být pouze újma na minoritních právech navrhovatele ve výši 219,30 Kč.

4. Jde-li o důvody, které byly projednány představenstvem společnosti a valnou hromadou a které vedly představenstvo k tomu, že navrhovalo generovaný zisk nerozdělovat, společnost uváděla, že se v rámci své podnikatelské činnosti zabývá zejména lesnickými činnostmi a zpracováním dříví, a že v důsledku poklesu cen dříví způsobeného katastrofální kůrovcovou kalamitou, která

způsobuje ztrátovost a ekonomickou nerentabilitu státních lesnických zakázek, se dříví stává neprodejným i vzhledem k tomu společnost zároveň plánuje investovat do strojních zařízení (odvoz dříví, druhování dříví) pro zvýšení své konkurenceschopnosti na trhu (cca 10 000 000 Kč).

5. V reakci na obranu společnosti navrhovatel dále uváděl, že argumentuje-li společnost podílem navrhovatele (0,025%) na základním kapitálu a velikostí způsobené újmy, pak například z rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR pod sp. zn. 29 Odo 1400/2006 a 29 Cdo 647/2012, dle kterých *právo napadnout před soudem usnesení valné hromady není pouze prostředkem ochrany individuálních práv a právního postavení určitého navrhovatele, nýbrž především zákonem předvídaným nástrojem obecné ochrany zákonnosti ve vnitřních poměrech společnosti, resp. souladu těchto vnitřních poměrů s autonomní úpravou provedenou v zakladatelských dokumentech či stanovách, a to s ohledem na širší kontext ochrany společnosti, resp. všech osob oprávněných takový návrh podat, jakož i dalších osob, jež mohou být těmito vnitřními poměry dotčeny.* Z tohoto pohledu pak je třeba také posuzovat závažnost právních následků porušení práv osob oprávněných domáhat se vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady. Právo na podíl na zisku přitom patří mezi základní práva akcionáře, čili porušení zákona mělo v tomto případě pro akcionáře (nejen tedy pro navrhovatele) závažné právní následky. Společnost porušila své povinnosti na náležitosti pozvánky na valnou hromadu dle ust. § 407 odst. 1 písm. f) ZOK, čímž došlo k závažnému poškození práv akcionářů, jelikož ti nemohli posoudit, zdali se mají či nemají dané valné hromady zúčastnit a nemohli se tak na valnou hromadu ani adekvátně připravit. K dotazu soudu pak navrhovatel zároveň uváděl, že se valné hromady nezúčastnil z důvodu nedostatku pozvánky, kdy nebylo možné se řádně na valnou hromadu připravit. U nařízeného jednání dne 20. 2. 2019 pak navrhovatel dále doplnil svou argumentaci tak, že pokud společnost spatřuje důvody své ekonomické situace v kůrovcové kalamitě, pak je na společnosti, aby členové představenstva zvážili s péčí řádného hospodáře, zda není třeba změnit předmět podnikání společnosti tak, aby společnost mohla investorům vyplácet zisk, který je z její činnosti vytvářen.
6. Soud ve věci provedl dokazování listinnými důkazy předloženými účastníky a zprávou Ministerstva zemědělství ČR o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky v roce 2017 (§ 21 zákona č. 292/2013 Sb.), ze kterých zjistil a vzal za prokázáno:
7. Ze zápisu z Obchodního věstníku ze dne 14. 5. 2018 soud zjistil, že v tomto byla publikována pozvánka na valnou hromadu společnosti na den 14. 6. 2018 a podle bodu 7 programu jednání valné hromady mělo dojít ke schválení zprávy představenstva, podnikatelské činnosti společnosti a stavu jejího majetku za rok 2017, schválení řádné účetní závěrky za rok 2017 a rozhodnutí o rozdělení zisku za účetní období roku 2017. V pozvánce bylo zároveň konstatováno, že řádná účetní závěrka za rok 2017, zpráva o vztazích za rok 2017 a zpráva o podnikatelské činnosti společnosti o stavu jejího majetku za rok 2017 jsou k nahlédnutí od 14. 5. 2018 do dne konání valné hromady na sekretariátě společnosti v jejím sídle a zároveň na internetových stránkách společnosti. V pozvánce byli zároveň akcionáři upozorněni na možnost vznášet protinávrhy, které je třeba doručit ve lhůtě nejméně pěti pracovních dnů přede dnem konání valné hromady na adresu společnosti. K bodu 7 pořadu jednání bylo navrženo usnesení ve znění, že valná hromada schvaluje rozhodnutí o rozdělení zisku za rok 2017 předložené představenstvem společnosti tak, aby zisk dosažený za účetní období roku 2017 ve výši 877 200,29 Kč byl zaúčtován jako nerozdělený zisk minulých let. Návrh usnesení je v pozvánce odůvodněn „ZOK ukládá představenstvu zpracovat zprávu o podnikatelské činnosti společnosti a stavu jejího majetku. ZOK svěřuje do působnosti valné hromady rozhodovat o schválení účetní závěrky a návrhu na rozdělení zisku.“
8. Dle nesporných tvrzení účastníků, spolu s pozvánkou byli akcionářům dostupné zpráva o podnikatelské činnosti společnosti v roce 2017 a stavu jejího majetku, rozvaha společnosti za

rok 2017, výkaz zisku a ztráty společnosti za rok 2017, zpráva nezávislého auditora, příloha tvořící součást účetní závěrky a zpráva o vztazích pro účetní období roku 2017.

9. Ze zprávy o podnikatelské činnosti společnosti v roce 2017 soud zjistil, že společnost má svůj hlavní předmět podnikání v lesním hospodářství a hlavními lesnickými činnostmi společnosti jsou těžba a nákup vytěžovaného dříví, jeho následné soustřeďování a odvoz na manipulační sklady k manipulaci řezem a doprava a prodej vydruhovaného dříví zpracovatelům. Z přehledu tržeb z prodeje výrobků pak plyne, že oproti roku 2016 v roce 2017 došlo k poklesu tržeb z prodeje výrobků o 12 142 000 Kč. Závěr zprávy uvádí, že přes negativní faktory spočívající především v dramatickém poklesu realizačních cen na trhu s dřívím, neodpovídající výši retroaktivních nákupních cen dříví a nárůstu ceny práce, jejichž důsledkem bylo krajní řešení spočívající v předčasném ukončení obchodní smlouvy se s. p. LČR uzavřené na roky 2014 až 2018, se díky vynaloženému úsilí vedení společnosti podařilo tyto faktory v maximální možné míře eliminovat a tak zajistit potřeby společnosti pro zachování ekonomické prosperity a tvorbu zisku.
10. Z rozvahy a výkazu zisku a ztráty společnosti za rok 2017 plyne, že společnost hospodáří s vlastním kapitálem cca 116 mil. Kč, z toho nerozdělený zisk z minulých let činí cca 10 mil. Kč. Hospodářský výsledek za období roku 2016 činil cca 3 mil. Kč a v roce 2017 poklesl na cca 877 tis. Kč.
11. Ze zprávy o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky v roce 2017 vydaném Ministerstvem zemědělství ČR soud zjistil, že na většině území republiky se kůrovci na smrků opět vyskytovali v kalamitním stavu (nejhorší situace panuje v oblasti Moravy a Slezska), přepočten objemu kůrovcového dříví na jeden hektar smrkových porostů představoval bezprecedentní hodnotu téměř 4 m³/1ha, tj. dvacetinásobné překročení parametru základního stavu. Z dlouhodobého hlediska znamenala celková výše vykázaného kůrovcového dříví v roce 2017 rekordní hodnotu, které nebylo dosud na území Česka dosaženo. Nejvážnější situace panuje na území krajů Moravskoslezského a Olomouckého, které společně vykázali téměř 3 mil. m³, tj. více jak polovinu objemu celého Česka.
12. Ze zápisu z řádné valné hromady společnosti ze dne 14. 6. 2018 soud zjistil, že se konala tohoto dne valná hromada společnosti, na které se zúčastnili akcionáři, vlastníci 58,36% akcií. K bodu 3 programu valné hromady místopředseda představenstva přednesl zprávu o podnikatelské činnosti společnosti za rok 2017 a doplnil, že v roce 2017 bylo lesní hospodářství zásadně ovlivněno klimatickými podmínkami, které zapříčinily rozsáhlou kůrovcovou kalamitu. V důsledku těchto vlivů byly ceny surového dříví vysoutěžované v tendrech Lesy ČR, s. p. pro smluvní partnery ekonomicky neúnosné. Lesy ČR, státní podnik v součinnosti s Ministerstvem zemědělství ČR na žádost smluvních partnerů sdružených v Asociaci lesnických a dřevařských firem v závěru roku umožnilo bezsankční vypovězení uzavřených smluv. Této možnosti většina smluvních partnerů včetně společnosti využila. K bodu 7 programu valné hromady bylo přijato usnesení o ponechání vytvořeného zisku ve výši 877 200,29 Kč na účtu nerozděleného zisku minulých let, když toto usnesení bylo přijato 100% hlasů přítomných akcionářů.
13. Z listiny přítomných na valné hromadě dne 14. 6. 2018 a přehledu účasti na valné hromadě soud zjistil, že na valné hromadě bylo přítomno nebo zastoupeno 10 akcionářů představujících 58,36% hlasů podle podílu na základním kapitálu.
14. Z výpisu ze seznamu akcionářů společnosti soud zjistil, že navrhovatel je akcionářem společnosti s 2 352 akciemi na majitele v zaknihované podobě o jmenovité hodnotě 10 Kč z celkového základního kapitálu společnosti 94 091 888 Kč, tj. 0,025% na základním kapitálu.

15. Z dalších provedených důkazů soud nečiní žádná skutková zjištění, když tato by ani nemohla vzhledem k dalšímu právnímu hodnocení na rozhodnutí ničeho změnit a skutkový stav zjištěný ze shora uvedených důkazů je dostatečným podkladem pro rozhodnutí.
16. Na základě takto provedeného dokazování a shora uvedených skutkových zjištění soud činí následující právní závěry:
17. V řízení mezi účastníky nebylo sporu o tom, že navrhovatel je akcionářem společnosti s akciemi představujícími 0,025% na základním kapitálu společnosti a tedy osobou aktivně legitimovanou k podání návrhu na určení neplatnosti usnesení valné hromady ve smyslu ust. § 428 odst. 1 ZOK. Návrh navrhovatele byl dále podán u soudu dne 11. 9. 2018, tj. v tříměsíční prekluzivní lhůtě stanovené ust. § 259 OZ, když napadené usnesení bylo přijato na valné hromadě konané dne 14. 6. 2018.
18. Dále se musel soud zabývat i k námitce společnosti, zda navrhovatel splnil další podmínky, za kterých se může neplatnosti usnesení valné hromady dovolávat a zda uplatnění jeho práva není jeho zneužitím ve smyslu ust. § 8 OZ.
19. Podle ust. § 424 odst. 1 ZOK neplatnosti usnesení valné hromady se akcionář nemůže dovolávat, nebyl-li proti usnesení valné hromady podán protest, ledaže nebyl podaný protest zapsán chybou zapisovatele nebo předsedy valné hromady nebo navrhovatel nebyl na valné hromadě přítomen, případně důvody pro neplatnost usnesení valné hromady nebylo možné na této valné hromadě zjistit.
20. Účelem zavedení právní úpravy protestu od 1. 1. 2014, jako podmínky uplatnění návrhu na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady společnosti, bylo vytvořit větší tlak na účastníky valné hromady, aby při výkonu svých práv byli bdělí, aktivní a rozhodovali se kvalifikovaně v souladu se zásadou *vigilantibus iura scripta sunt* (viz Důvodová zpráva k zák. č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích). Tento zvýšený důraz na aktivní odpovědnost za své věci ostatně zdůrazňují nově také zásady civilního práva (§ 2 až § 8 OZ). Účelem protestu je tak nepochybně také právo dovolávat se neplatnosti usnesení valné hromady omezit, oproti právní úpravě předchozí (v Obchodním zákoníku). Právní úprava vychází z toho, že akcionář, který neprotestuje, se nemůže neplatnosti usnesení valné hromady dovolávat. Nová právní úprava protestu nepochybně klade na akcionáře vyšší nároky, na jejich aktivitu a informovanost, a na druhé straně plní taktéž ochranou funkci vůči společnosti před nekvalifikovanými návrhy na přezkum jejich rozhodnutí, když obsah protestu stanoví také rozsah přezkumu (stejně jako institut námitek proti usnesení členské schůze družstva v prostředí zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, viz např. Nejvyšší soud ČR sp. zn. 29 Cdo 2281/2013). Hlavní funkce protestu je tak preventivní (varovná) s cílem zvýšit bezpečnost právních vztahů a zvýšit jistotu ohledně platnosti nebo neplatnosti usnesení valné hromady. Společnost protestem nejpozději do skončení valné hromady musí dostat informaci od akcionáře, na základě jakých konkrétních skutečností považuje akcionář přijaté usnesení za rozporné se zákonem nebo stanovami, aby na to mohla reagovat přiměřeným zákonným způsobem, a aby bylo zřejmé, že nenapraví-li vytýkané vady, bude usnesení napadeno žalobou u soudu. Společnost tím dostává jistotu, že může přistoupit k realizaci přijatého usnesení. Ust. § 424 ZOK je třeba interpretovat především s ohledem na uvedený účel protestu. Stanoví-li toto ustanovení výjimky z povinnosti podat protest, i tyto výjimky je třeba interpretovat v souladu s účelem právní úpravy protestu, jinak by tato úprava byla zcela nadbytečná, obsoletní a nedávala by žádný logický smysl. Jiný výklad citovaného ustanovení by znamenal setrvání na obecném přezkumu zákonnosti usnesení valné hromady a nepřiznával by nové právní úpravě žádnou změnu zákonných podmínek.

21. Ust. § 424 odst. 1 ZOK formuluje výjimky z povinnosti podat protest tak, že *protest musí být podán, ledaže navrhovatel nebyl na valné hromadě přítomen, případně důvody pro neplatnost usnesení valné hromady nebylo možné na této valné hromadě zjistit*. Teologická i logická metoda interpretace citovaného ustanovení nepochybně vede k výkladu, že akcionář jako podmínku uplatnění svých práv podle § 428 a následujících ZOK musí protest podat, ledaže mu v tom brání vážné důvody, dle kterých objektivně protest není možné podat. Zákon pak stanoví kritérium této objektivní nemožnosti podat protest v podobě nepřítomnosti na valné hromadě a nemožnosti na valné hromadě důvody neplatnosti usnesení valné hromady zjistit. Oba tyto důvody se logicky prolínají a jsou vzájemně podmíněné, takže logicky stanoví jediné kritérium objektivní nemožnosti podat protest. Objektivně znemožňuje podat protest jen taková nepřítomnost, pro kterou jsou závažné důvody a zároveň ne každá nepřítomnost na valné hromadě způsobuje nemožnost podat protest (protestovat lze i před valnou hromadou). Komplexním výkladem celého ust. § 424 ZOK (nikoliv pouze jeho jednotlivých částí), zejména s přihlédnutím ke shora uvedenému účelu protestu plyne, že právo podat návrh na určení neplatnosti usnesení valné hromady bez předchozího protestu má pouze akcionář, který měl pro neúčast na valné hromadě závažné důvody a zároveň důvody neplatnosti usnesení valné hromady mohl zjistit výhradně na valné hromadě, resp. bez účasti na valné hromadě nebylo možné tyto důvody zjistit. Naopak, byly-li důvody neplatnosti usnesení zjistitelné již z pozvánky, případně podkladů pro jednání valné hromady, akcionářům přístupným již před valnou hromadou, je povinností akcionáře a nepochybně plyne také z principu obecné korporační loajality (§ 212 odst. 1 OZ), aby důvody, ve kterých spatřuje možný nezákonný postup společnosti, společnosti sdělil, vyžádal si další informace a vyjasnění, a případně protestoval ještě před konáním valné hromady. Zásadě korporační loajality naopak zjevně neodpovídá postup, kdy již před konáním valné hromady jsou akcionáři důvody pro případnou neplatnost usnesení valné hromady známy a tento si je ponechá pro sebe až jako odůvodnění návrhu na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady, který následně podá u soudu. Takový postup pak nemůže naplňovat žádný z účelů právní úpravy protestu.
22. Tak tomu bylo právě v předmětném případě, kdy navrhovatel již spolu s pozvánkou na valnou hromadu konanou dne 14. 6. 2018 měl k dispozici návrh představenstva, návrh na rozdělení zisku neobsahující zdůvodnění ponechání zisku ve společnosti, zprávu o hospodaření společnosti za rok 2017 a účetní závěrku. Již na základě těchto podkladů, známých akcionáři před konáním valné hromady, až v návrhu na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady ze dne 11. 9. 2018 navrhovatel konstruoval, že pozvánka nemá všechny zákonné náležitosti a že ekonomická situace společnosti (s odkazem na konkrétní parametry účetní závěrky) umožňuje vyplacení alespoň části zisku. Pokud navrhovateli již v době oznámení konání valné hromady byly všechny důvody, ve kterých spatřuje neplatnost přijatého usnesení známy, bylo na něm, aby proti těmto důvodům protestoval, případně využil svého práva na poskytnutí informací nebo jinak společnost o těchto vadách informoval. Ponechal-li si v tomto případě navrhovatel všechny své námitky až na řízení o určení neplatnosti usnesení valné hromady, jeho cílem zjevně nebylo řádné uplatnění jeho práv a dosažení přijetí usnesení v souladu se zákonem, a lze souhlasit se společností, že své právo domáhat se neplatnosti usnesení valné hromady zjevně zneužívá a jeho cíle jsou zřejmě jiné, než předpokládané právní úpravou. Návrh navrhovatele je tak součástí jeho šikanózního jednání vůči společnosti a jako takový představuje zjevné zneužití práva, které nepožívá právní ochrany ve smyslu § 8 OZ a rovněž je v rozporu se zásadou poctivosti podle § 6 OZ a zásadou loajality a čestnosti člena obchodní korporace podle § 212 odst. 1 OZ. Takovému výkonu práva přitom nemůže být v souladu s citovanými ustanoveními poskytnuta právní ochrana (viz např. NS ČR sp. zn. 29 Cdo 3824/2012).
23. Shora uvedený výklad výjimek z povinnosti podat protest také lépe odpovídá zásadě rovnosti mezi akcionáři. Neexistují žádné racionální důvody zvýhodnění pasivního na valné hromadě nezúčastněného akcionáře oproti akcionáři, který se valné hromady zúčastnil, aktivně realizuje svá

práva a proti usnesení protestuje. Opačný výklad nutně by motivoval akcionáře k neúčasti na valné hromadě, aby je zbavil povinnosti protestu. Jistě nebylo záměrem zákonodárce v tomto případě zvýhodnit akcionáře, který nemá k neúčasti na valné hromadě žádné vážné důvody a motivovat jej k tomu, aby se jednání valné hromady raději nezúčastnil a zbavil se tím povinnosti podat protest. Takový výklad by pak zcela popřel shora uvedený účel protestu a právní úprava protestu by se stala obsolentní.

24. To, že každá nepřítomnost na valné hromadě bez dalšího nezbavuje akcionáře protestovat, lze dovodit i z komentářové literatury (viz. Štengllová, I., Havel, B., Čileček, F., Kühn, P., Šuk, P.: *Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, str. 748*) která uvádí, *“Je otázkou, zda uvedená výjimka platí pro nezúčastněné akcionáře bez dalšího (což by relativizovalo význam protestu a důvodů, pro které byl upraven nově), anebo zda ji lze vztáhnout pouze na akcionáře, kteří se valné hromady nezúčastnili z vážných, resp. důležitých důvodů. Máme za to, že akcionář, který se valné hromady neúčastní bez jakéhokoliv důvodu, by neměl mít v řízení podle § 428 lepší postavení než akcionář, který se valné hromady zúčastnil a na jejím rozhodování se podílel.”* i rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci (např. Usnesení ze dne 16.10.2018, č.j. 5 Cmo 38/2018-125, bod 54. odůvodnění).
25. Shora uvedené se pak projevuje i v předmětném případě, kdy navrhovatel neměl žádné závažné důvody, pro které se valné hromady ze dne 14. 6. 2018 nezúčastnil. Uváděl-li navrhovatel, že se valné hromady nezúčastnil z důvodu nedostatku pozvánky, kdy nebylo možné se řádně na valnou hromadu připravit, pak jeho další postup postrádá elementární logiku, když navrhovatel na jedné straně tvrdí, že trpěl nedostatkem informací a zároveň nevyužil žádné dostupné prostředky, ať už žádosti společnosti o informace nebo uplatnění práva na vysvětlení a nezúčastnil se valné hromady společnosti, která je jejím nejvyšším orgánem a zároveň základním informačním zdrojem pro akcionáře.
26. Postupoval-li by navrhovatel loajálně vůči společnosti (§ 212 o.z.) a v souladu s účelem protestu podle § 424 odst. 1 ZOK, tvrzené vady pozvánky mohly být v předmětném případě lehce odstraněny a důvody ponechání zisku ve společnosti vysvětleny aniž by bylo nutné zahajovat soudní řízení.
27. Ze všech shora uvedených důvodů soud dovozuje, že se navrhovatel jako akcionář společnosti nemůže neplatnosti usnesení předmětné valné hromady dovolávat, když neměl žádné závažné důvody neúčasti na valné hromadě, proti napadenému usnesení neprotestoval, ač takovou povinnost ve smyslu § 424 odst. 1 ZOK, když nenastala žádná z výjimek z povinnosti podat protest, a dále výkon jeho práva je zjevným zneužitím práva a nepožívá právní ochrany ve smyslu § 8 OZ. Tyto závěry vedly soud k zamítnutí návrhu na vyslovení neplatnosti předmětného usnesení valné hromady společnosti.
28. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 142 odst. 1 o.s.ř., když soud přiznal v řízení zcela úspěšné společnosti právo na náhradu nákladů řízení vůči procesně neúspěšnému navrhovateli. Náklady řízení společnosti sestávají z nákladů právního zastoupení. Náklady zastoupení jsou tvořeny odměnou advokáta (ve sporu o neplatnost usnesení valné hromady - tarifní hodnota 50 000 Kč) za 4 úkony právní služby (příprava a převzetí zastoupení, sepis vyjádření ze dne 15. 10. 2018 a 28. 1. 2019, účast u ústního jednání dne 20. 2. 2019 dle ust. § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) ve spojení s ust. § 7 bod 5 a § 9 odst. 4 písm. c) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu), tj. 4 x 3 100 Kč, paušální náhradou hotových výdajů za 4 úkony právní služby, tj. 4 x 300 Kč dle ust. § 13 odst. 3 citované vyhlášky, dále cestovními výdaji právního zástupce ve výši 2 544 Kč za cestu osobním automobilem registrační značky 6B6 9391 z Brna do Ostravy a zpět (tj. 2 x 172 km), při spotřebě paliva 9,8 l/ 100km, ceně paliva 33,60 Kč / 1l a paušální náhradě 4,10 Kč/ 1 km dle vyhlášky č. 333/2018 Sb. a náhradou za promeškaný čas za dobu,

kterou strávil zástupce cestou na jednání na trase Brno - Ostrava a zpět dle ust. § 14 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, tj. celkem 8 půlhodin po 100 Kč. Dle ust. § 137 odst. 3 o.s.ř. k nákladům řízení patří rovněž náhrada za daň z přidané hodnoty z odměny za zastupování a náhrady paušálních výdajů ve výši 3 558 Kč, kterou je advokát povinen odvést podle zvláštních právních předpisů. Celkem tak soud zavázal navrhovatele, aby zaplatil společnosti na náhradě nákladů řízení částku ve výši 20 501 Kč.

29. Podle obsahu spisu se nepodávají žádné důvody hodné zvláštního zřetele nebo jiné okolnosti případu podle ust. § 150 o.s.ř., na základě kterých by bylo možné náhradu nákladů řízení společnosti nepřiznat, když společností vynaložené prostředky na obranu v řízení se odvíjí od svobodného rozhodnutí navrhovatele podat návrh na zahájení řízení, s plným vědomím možných negativních důsledků v případě neúspěchu ve věci.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **lze podat** odvolání do 15 dnů od jeho doručení k Vrchnímu soudu v Olomouci prostřednictvím Krajského soudu v Ostravě.

Ostrava 20. února 2019

JUDr. Ivo Walder v. r.
samosoudce